

Werkingscode FOPEM/SOM

1. Toepassingsgebied

1.1. Op wie is de code van toepassing?

Op medewerkers van (pedagogische begeleidingdienst van FOPEM), op medewerkers van FOPEM en SOM voor zover ze taken van de pedagogische begeleiding opnemen.

1.2. Ten aanzien van wie is de code geldig?

De code is geldig t.a.v. onderwijsinstellingen en haar personeelsleden die behoren tot de koepel FOPEM en de instellingen of personen die beroep doen op de diensten van FOPEM.

1.3. Onderwijsniveaus

De pedagogische begeleidingsdienst begeleidt instellingen en personeelsleden van het gewoon basisonderwijs.

2. Doelstellingen en opdrachten van de pedagogische begeleidingsdienst

Een eerste doel van de begeleiding is zowel de organisatorische als pedagogische capaciteit van de scholen te versterken om het eigen pedagogisch project uit te voeren. Daarbij wordt het team ondersteund om als professionele leergemeenschap verder te ontwikkelen. Een tweede doel van de begeleiding is het versterken van de organisatorische capaciteit tussen de scholen zodat ook de directies/coördinatoren¹ van de scholen samen ontwikkelen tot een professionele leergemeenschap.

De pedagogische begeleidingsdienst heeft daartoe de volgende opdrachten:

- samen met de scholen behoeften opsporen en ontdekken, om van daaruit
- een aanbod te organiseren
- een begeleiding van team, leerkrachten, coördinatoren op te zetten
- materiaal te ontwerpen
- studie en onderzoek te doen, om
- een voedingsbodemp te creëren voor het leren van scholen en leerkrachten

Dit alles moet ertoe leiden dat leerkrachten en scholen bekwaamer worden in het zelf opsporen en ontdekken van behoeften, het stof leveren voor studie en onderzoek en het kunnen verhogen van de eigen organisatorische en pedagogische capaciteit. Hierdoor verhoogt de beroepsbekwaamheid van de leerkrachten en het beleidsvoerend vermogen van de scholen. Deze opdrachten zijn conform de opdrachten zoals beschreven in artikel 15 van het decreet op de implementatie van kwaliteitszorg.

De pedagogische begeleidingsdienst:

- stelt een driejaarlijks begeleidingsplan op
- maakt een jaarlijks verslag over de activiteiten van vorig schooljaar, met inbegrip van een financiële verantwoording voor de werkingsmiddelen
 - overzicht activiteiten (cfr. verschillende opdrachten decreet)
 - overzicht inzet personeel
 - overzicht bereikte scholen
 - eigen kwaliteitszorg
 - aanpassingen of bijsturingen
 - samenwerking partners (vb. deelname stuurgroepen, werkgroepen)

¹ In de scholen die behoren tot de koepel FOPEM spreekt men van coördinatoren in plaats van directies. Verder in de tekst spreken we dus van coördinatoren waar men directie bedoelt.

3. Aard van de dienstverlening

3.1. Wijze van werken

Uitgangspunt: scholen zijn autonome organisaties. De scholen zijn verschillend in omvang en hebben een verschillende historie. Elke school heeft een eigen leerweg. De coördinatoren van de deelnemende scholen ontwikkelen samen een professionele leergemeenschap. Zij vormen een belangrijke spil in het opzetten van de pedagogische begeleiding.

De pedagogische begeleidingsdienst en coördinatorengroep bepalen samen in een gezamenlijke reflectie gemeenschappelijke leerpunten. Tegelijk stemmen ze de vormingsnoden en de pedagogische begeleiding op elkaar af, zowel op team- als op leerkracht- en coördinatorniveau, zowel op vlak van de organisatorische als van de pedagogische capaciteit.

Men houdt daarbij rekening met de mogelijkheden van de school, haar personeelsleden en de context van de school. Men sluit aan bij het punt waar de school, het team, de leerkrachten en coördinator staan in hun professionele ontwikkeling.

3.2. Waarvoor kan beroep worden gedaan op de pedagogische begeleidingsdienst?

Men kan beroep doen op de pedagogische begeleidingsdienst voor advies, informatie, ondersteuning en navorming zoals gespecificeerd in het driejaarlijks begeleidingsplan. Dat begeleidingsplan wordt aangepast op basis van vastgestelde en gesignaleerde behoeften en binnen de mogelijkheden van het kader van de pedagogische begeleidingsdienst.

4. Het begeleidingsproces

4.1. Uitgangspunt: het begeleidingsplan

De grote lijnen van het driejaarlijks begeleidingsplan worden uitgezet in overleg met de coördinatoren van de FOPEM-scholen.

4.2. Initiatief

Het begeleidingsproces vertrekt van behoeften opgespoord en ontdekt door het contact met leerkrachten tijdens een vormingsaanbod of schoolbezoeken, tijdens coördinatorenvergaderingen en zorgcoördinatorenbijeenkomsten, door overleg met de medewerkers en Raden van bestuur van FOPEM en van SOM, door vragen van schoolbesturen. Elke deelnemende partij kan dus initiatief nemen door een vraag te stellen of een voorstel te doen. De vragen en voorstellen komen terecht bij de medewerkers van FOPEM en SOM. Zij bespreken de vraag of het voorstel en bepalen prioriteiten binnen de mogelijkheden van de pedagogische begeleidingsdienst.

4.3. Bevoegdheden

De leden van de pedagogische begeleidingsdienst beschikken over de nodige bevoegdheden die het hen mogelijk moet maken om hun opdrachten uit te voeren.

De pedagogische begeleidingsdienst is een dienstverlenende, adviserende en onderwijsondersteunende instantie. Zij is niet bevoegd voor evaluatie en/of beoordeling van individuele personeelsleden. Deze bevoegdheid berust integraal bij de scholen.

4.4. Verloop van de begeleiding

De scholen zijn vrij om in te gaan op een aanbod van de pedagogische begeleiding of om mee een vorming uit te werken. Scholen en leerkrachten kunnen ook gebruik maken van het bestaande nascholingsaanbod aangereikt door diverse organisaties. De pedagogische begeleiding beperkt zich tot het organiseren van een vormingsaanbod, begeleiding en het ontwikkelen van materiaal. Dat alles beantwoordt aan bepaalde behoeften/noden van de scholen en is gericht op fundamentele competenties.

schooloverstijgend - op maat te werken. Men voorziet en begeleidt waar mogelijk, de implementatie van de vorming. Door deze manier van werken wordt ook netwerking bevorderd.

Op basis van de evaluatie van het lopende werkjaar en vastgestelde behoeften/noden maakt men de planning op van de pedagogische begeleidingsdienst. Men stemt de schoolplanningen en pedagogische planning op elkaar af. In de planning zijn twee delen voorzien: een gepland gedeelte met daarnaast ruimte om in te spelen op wat er groeit en ontstaat in de loop van het schooljaar.

Tijdens het schooljaar evalueert men de geplande vormingen en stuurt men zo nodig bij.

In het derde trimester evalueert men de jaarwerking. Hieruit distilleert men de grote lijnen voor de planning van het volgend schooljaar. Men verfijnt de beschreven lijnen in het pedagogisch begeleidingsplan.

4.5. Welke documenten kan de pedagogische begeleidingsdienst opvragen?

In overleg met de deelnemende partijen spreekt men af welke documenten zinvol kunnen zijn. Men beschouwt en behandelt alle documenten die de pedagogische begeleidingsdienst ontvangt van de school of van leerkrachten als vertrouwelijk. Indien een school of leerkracht documenten bezorgt die interessant kunnen zijn voor andere scholen vraagt men toelating om de documenten door te geven. Telkens vermeldt men duidelijk de bron.

4.6. Verslaggeving

De pedagogische begeleidingsdienst maakt verslagen van haar bijeenkomsten, vormingen en andere activiteiten voor de deelnemers. Het is de bedoeling dat een gemeenschappelijke ervaring of reflectie tussen leerkrachten, coördinatoren en scholen leidt tot materiaal (verslag, blog, syllabus, tekst, ...) dat bruikbaar is voor andere FOPEM-scholen.

Bepaalde documenten van de pedagogische begeleidingsdienst zijn vertrouwelijke documenten en maakt men dus niet aan derden bekend. Voor alle duidelijkheid zijn vertrouwelijke documenten aangeduid met het label 'vertrouwelijk'.

5. Verhouding met de school

Naast de samenwerking met de coördinatoren en zorgcoördinatoren kan men ook een samenwerking opzetten met leerkrachten en schoolbesturen. Klas- en schoolbezoeken zijn ook mogelijk. Alle partners kunnen initiatief nemen (zie punt 4.2). Het is de pedagogische begeleidingsdienst die in samenspraak met de medewerkers van FOPEM en SOM bepaalt wat mogelijk is binnen het voorziene takenpakket.

6. Bevoegdheden ten aanzien van een individueel personeelslid

De pedagogische begeleidingsdienst kan indien nodig een brug slaan tussen individuele personeelsleden en de school van tewerkstelling. Concreet betekent dit dat men de vertrouwelijkheid van het individuele contact garandeert en dat men hiaten in de organisatorische capaciteit van de school signaleert aan de school.

7. Samenwerking met andere onderwijsondersteunende diensten (en pedagogische begeleidingsdiensten)

Gezien de beperkte middelen van de pedagogische begeleidingsdienst kan men voor bepaalde opdrachten beroep doen op medewerkers van FOPEM en SOM en op externe deskundigen. Ondanks het beperkte aantal middelen streven we naar structurele samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten van OKO en netoverschrijdende samenwerking met andere pedagogische begeleidingsdiensten waar mogelijk.

8. Engagement

Voor vorming georganiseerd met externe deskundigen kan een financiële bijdrage noodzakelijk zijn. De bijdrage wordt volledig betaald voor de vorming begint. Men doet geen terugbetaling indien de vorming niet volledig wordt gevolgd.

Als een school de afspraken niet nakomt, kan de pedagogische begeleidingsdienst de activiteit opschorten of stopzetten in afspraak met de medewerkers van FOPEM en SOM.

9. Klachtenprocedure

Indien individuele personeelsleden of FOPEM-scholen niet akkoord gaan of niet tevreden zijn met de gang van zaken kunnen zij dit kenbaar maken tijdens de voorziene evaluatiemomenten (zie punt 4.4).

Problemen kan men melden per mail aan kern@fopem.be waardoor alle medewerkers van FOPEM en SOM op de hoogte zijn. Binnen de vijf schooldagen krijg je bevestiging dat de melding is ontvangen. De kern zal een bemiddeling aanvragen binnen de 20 schooldagen na de melding. Als de melder vindt dat de bemiddeling geen succes heeft, dan meldt de persoon of FOPEM-school dit per mail aan de Raad van Bestuur van FOPEM. Binnen de 60 schooldagen zal de Raad van Bestuur dan reageren.